

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach II Wydział Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie:

Przewodniczący SSO Katarzyna Banko

Protokolant Izabela Kucza

po rozpoznaniu w dniu 05 marca 2019 roku w Rybniku

sprawy z powództwa I. N., A. N. (1), A. N. (2)

przeciwko (...) S.A. w K.

o naprawienie szkód górniczych

1. zasądza od pozwanej (...) S.A. w K. tytułem jednorazowego odszkodowania za szkody w budynku mieszkalnym, budynku gospodarczym, szambie oraz nawierzchniach położonych w J. przy ulicy (...) na rzecz:

a. powódki I. N. kwotę 483.594,45 (czteryście osiemdziesiąt trzy tysiące pięćset dziewięćdziesiąt cztery 45/100) złote z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

- od kwoty 300.000,00 zł od dnia 19 czerwca 2018r.

- od kwoty 183.594,45 zł od dnia 19 marca 2019r.

b. powoda A. N. (1) kwotę 120.886,61 (sto dwadzieścia tysięcy osiemset osiemdziesiąt sześć 61/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

- od kwoty 75.000,00 zł od dnia 19 czerwca 2018r.

- od kwoty 45.886,61 zł od dnia 19 marca 2019r.

c. powoda A. N. (2) kwotę 120.886,61 (sto dwadzieścia tysięcy osiemset osiemdziesiąt sześć 61/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

- od kwoty 75.000,00 zł od dnia 19 czerwca 2018r.

- od kwoty 45.886,61 zł od dnia 19 marca 2019r.;

2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

3. zasądza od pozwanej (...) S.A. w K. na rzecz powodów I. N., A. N. (1), A. N. (2) po 3.600,00 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

4. nakazuje pobrać od pozwanej (...) S.A. w K. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 49.114,41 (czterdzieści dziewięć tysięcy sto czternaście 41/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSO Katarzyna Banko

Sygn. akt II Cgg 5/17

UZASADNIENIE

Powodowie I. N., A. N. (1), A. N. (2) po ostatecznym sprecyzowaniu żądania pozwu domagali się zobowiązania pozwanej (...) S.A. w K., by naprawiła szkodę w budynku mieszkalnym, budynku gospodarczym, szambie oraz nawierzchniach położonych w J. przy ulicy (...) poprzez zapłatę:

- na rzecz powódki I. N. (4/6 udziału) kwoty 483.546,45 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

a. od kwoty 300.000,00 zł od dnia 08 grudnia 2016r.,

b. od kwoty 183.594,45 zł od dnia wydania wyroku,

- na rzecz powoda A. N. (1) (1/6 udziału) kwoty 120.886,61 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

a. od kwoty 75.000,00 zł od dnia 08 grudnia 2016r.,

b. od kwoty 45.886,00 zł od dnia wydania wyroku,

- na rzecz powoda A. N. (2) (1/6 udziału) kwoty 120.886,61 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

a. od kwoty 75.000,00 zł od dnia 08 grudnia 2016r.,

b. od kwoty 45.886,00 zł od dnia wydania wyroku.

W uzasadnieniu powyższego żądania podano, że powodowie są właścicielami nieruchomości położonej w J. przy ulicy (...), zapisanej w księdze wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Rybniku. Na nieruchomości znajduje się budynek mieszkalny z szambem, budynek gospodarczy oraz altana i nawierzchnie uszkodzone wskutek eksploatacji górniczej. Uszkodzenia budynku mieszkalnego polegają na znacznym przechyle bryły budynku, pęknięciach ścian zewnętrznych, zarysowaniach ścian wewnętrznych, zarysowaniach kominów oraz zwichrowaniu stolarki okiennej i drzwiowej. Uszkodzenia budynku gospodarczego polegają na znacznym przechyle bryły budynku, pęknięciach ścian zewnętrznych, zarysowaniach ścian wewnętrznych oraz zwichrowaniu stolarki okiennej i drzwiowej. Uszkodzenia altany oraz nawierzchni polegają na ich zwichrowaniu. Powodowie wystąpili do pozwanej o naprawę szkód górniczych w obiektach zlokalizowanych na nieruchomości. W odpowiedzi na ten wniosek pozwana poinformowała powodów, iż ze wstępnie przeprowadzonej analizy i z uwagi na występujące szkody najprawdopodobniej naprawa szkody będzie polegać na wypłacie jednorazowego odszkodowania i w konsekwencji na dokonaniu rozbiórki Pismem z dnia 30 listopada 2016r. powodowie zwrócili się do pozwanej o przedstawienie propozycji ugody, zaś w odpowiedzi pozwana poinformowała powodów, że zleci opracowanie analizy technicznej – ekonomicznej dotyczącej obiektów. Ponieważ od dnia złożenia wniosku o naprawę szkód górniczych upłynął termin 30 dni, zaś pozwana nie przedstawiła analizy technicznej – ekonomicznej powodowie wnieśli sprawę do Sądu. Biorąc pod uwagę rozmiar uszkodzeń obiektów objętych żądaniem pozwu oraz fakt, iż pozwana prowadzi i w przyszłości zamierza prowadzić działalność górniczą w rejonie nieruchomości powodów szkoda powinna zostać naprawiona poprzez wypłatę odszkodowania odpowiadającego wartości odtworzeniowej obiektów pomniejszonej o stopień naturalnego zużycia oraz kosztom ich rozbiórki.

Pozwana (...) S.A. w K. wniosła o oddalenie powództwa ponad kwotę wyliczoną przez biegłego sądowego i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu powyższego stanowiska podano, że żądanie wypłaty jednorazowego odszkodowania w wysokości 450.000,00 zł jest wygórowane. Nadto nie wszyscy powodowie wystąpili z wnioskiem o naprawę szkód, a uczyniła to

jedynie powódka I. N.. Pozwana wniosła o nieobciążanie jej kosztami postępowania, albowiem nie dała ona powodów do wytoczenia powództwa. Pozwana podniosła, że powodom nie przysługuje zwrot kosztów rozbiórki, gdyż szkoda w tym zakresie jeszcze nie powstała, a nawet nie jest możliwe ustalenie, kiedy powstanie, natomiast stan techniczny obiektów nie wskazuje, aby miała powstać w przewidywalnym czasie.

Sąd ustalił, co następuje:

Powodowie I. N., A. N. (1), A. N. (2) są współwłaścicielami zabudowanej budynkiem mieszkalnym, budynkiem gospodarczym, szambem, altaną nieruchomości położonej w J., obejmującej działki o numerach (...), o powierzchni 0,7936 ha, dla której Sąd Rejonowy w Rybniku prowadzi księgę wieczystą nr (...), przy czym udział I. N. we współwłasności wynosi 4/6 części, zaś udziały A. N. (1) i A. N. (2) wynoszą po 1/6 części.

(dowód: wydruk księgi wieczystej nr (...) k. 5 – 11)

W dniu 03 sierpnia 2016r. powódka I. N. złożyła wniosek o naprawę szkód górniczych domagając się od pozwanej wypłaty odszkodowania za budynek mieszkalny i budynek gospodarczy położone w J. przy ulicy (...). W odpowiedzi na ten wniosek pozwana poinformowała powodów, że ze wstępnie przeprowadzonej analizy i z uwagi na występujące szkody najprawdopodobniej naprawa szkody będzie polegać na wypłacie jednorazowego odszkodowania. Pismem z dnia 30 listopada 2016r. powodowie zwrócili się do pozwanej o przedstawienie propozycji ugody, jednocześnie podając, że stoją na stanowisku, że naprawa szkody w budynku mieszkalnym, budynku gospodarczym, szambie, utwardzonych nawierzchniach powinna nastąpić poprzez wypłatę jednorazowego odszkodowania, odpowiadającego wartości technicznej budynków w kwocie 450.000,00 zł obejmującej również koszty rozbiórki. W odpowiedzi pozwana poinformowała powodów, iż zleci opracowanie analizy techniczno – ekonomicznej powyższych obiektów.

(dowód: wniosek o naprawienie szkody z dnia 28 lipca 2016r. k. 28, pismo pozwanej z dnia 04 sierpnia 2016r. k. 14, pismo powodów z dnia 30 listopada 2016r. k. 12 – 13, pismo pozwanej z dnia 19 grudnia 2016r. k. 15)

Biegły sądowy Z. J. podał, że naprawa budynku mieszkalnego i budynku gospodarczego, a także nawierzchni powinna zostać dokonana poprzez prace remontowo – naprawcze, których wartość określił na kwotę 76.737,37 zł.

(dowód: opinie biegłego Z. J. k. 55 – 111,130 – 132)

Biegły sądowy z zakresu budownictwa R. B. podał, że:

- budynek mieszkalny został wzniesiony w 1967r.; składa się z dwóch kondygnacji; fundamenty są żelbetonowe; mury wykonane z cegły; stropy – żelbetonowe; dach – więźba dachowa konstrukcji drewnianej; dach pokryty jest papą termozgrzewalną; schody wewnętrzne są żelbetonowe; budynek jest w 100 % podpiwniczony; budynek wyposażony jest instalację wodociągową, kanalizacyjną, elektryczną;

- budynek gospodarczy został wzniesiony w 1975r.; mury fundamentowe zostały wykonane z cegły pełnej ceramicznej; mury parteru i piętra zostały wykonane z pustaków żuźlowych; stropy betonowe zbrojone są krzyżowo; schody są betonowe; więźba dachowa – konstrukcji drewnianej; dach pokryty jest papą termozgrzewalną; budynek wyposażony jest w instalację wodociągową, kanalizacyjną i elektryczną;

- szambo zostało wybudowane w 1996r.; składa się z kręgów betonowych 3 komorowych;

- altana została wzniesiona w 2013r., wykonana w konstrukcji drewnianej, posadowiona na słupkach betonowych w gruncie budowlanym, ma dwuspadowy dach;

- nawierzchnia utwardzona wykonana została w 2012r. z kostki brukowej i krawężników ogrodowych.

W budynku mieszkalnym występuje wychylenie w kierunku północno – zachodnim, które według stanu na dzień 28.03.2018r. wynosiło 20,61 ‰ i skutkowało powstaniem mimośrod, który spowodował dodatkowe obciążenia na konstrukcje obiektu. Biegły podał, że projektowana eksploatacja górnicza w latach 2027 – 2044 spowoduje

dalsze nachylenie terenu i w związku z tym wychylenie budynku będzie wynosiło 29,4 ‰. W budynku mieszkalnym występują także inne szkody w postaci: zarysowań tynków wewnętrznych, zarysowań tynków elewacji, deformacji stolarki okiennej, obniżenia opaski przeciwdeszczowej, które przyczynowo są związane z eksploatacją górniczą. Ponadto skrzydła drzwiowe wewnątrz pomieszczeń samoistnie ulegają zamykaniu w kierunku północno – zachodnim. Wychylony jest także budynek gospodarczy w kierunku północno – zachodnim 36,67 ‰, w którym występują zarysowania ścian zewnętrznych po stronie wschodniej, południowej, zachodniej. W nawierzchni utwardzonej placu występują miejscowe zapadliska. Szambo skała się z trzech komór, które uległy przemieszczeniu na poziomie co powoduje trudności z przepływem wody z komory pierwszej do drugiej.

Biegły R. B. dokonał wyceny kosztów usunięcia szkód górniczych oraz wartości odtworzeniowej zabudowań na poziomie cen z II kwartału 2018r.

Koszty usunięcia szkód górniczych biegły wycenił na:

- w budynku mieszkalnym na kwotę 258.402,36 zł netto - 279.074,00 zł brutto,
- w budynku gospodarczym na kwotę 66.124,30 zł netto – 81.332,89 zł brutto,
- nawierzchni na kwotę 888,69 zł netto – 1093,09 zł brutto.

Biegły nie ustalił kosztów naprawy szamba, gdyż jego naprawa polegać powinna na rozbiórce i wykonaniu nowego szamba prefabrykowanego.

Wartość odtworzeniową pomniejszoną o stopień naturalnego zużycia biegły wycenił na:

1. budynek mieszkalny przy przyjęciu stopnia naturalnego zużycia na dzień sporządzenia opinii - 22,8 %
 $365.177,02 \text{ zł netto} + \text{VAT } 8 \% 29.214,16 \text{ zł} = 394.391,18 \text{ zł brutto}$
2. budynek gospodarczy przy przyjęciu stopnia naturalnego zużycia na dzień sporządzenia opinii – 49,50 %
 $104.984,44 \text{ zł netto} + \text{VAT } 23 \% 24.146,42 \text{ zł} = 129.130,86 \text{ zł brutto}$
3. szambo przy przyjęciu stopnia naturalnego zużycia na dzień sporządzenia opinii – 55%
 $4285,05 \text{ zł netto} + \text{VAT } 23 \% 985,56 \text{ zł} = 5.270,61 \text{ zł brutto}$
4. nawierzchnia przy przyjęciu stopnia naturalnego zużycia na dzień sporządzenia opinii- 20%
 $28.601,88 \text{ zł netto} + \text{VAT } 23 \% 6578,43 \text{ zł} = 35.180,31 \text{ zł brutto}$
5. altana przy przyjęciu stopnia naturalnego zużycia na dzień sporządzenia opinii - 12,50 %
 $6.347,67 \text{ zł netto} + \text{VAT } 23 \% 1.459,96 \text{ zł} = 7.807,63 \text{ zł brutto.}$

Przywrócenie stanu poprzedniego obiektów budowlanych jest technicznie możliwe, ale nie jest ekonomicznie uzasadnione, gdyż z uwagi na dalszą eksploatację górniczą wychylenie prognozowane budynku mieszkalnego (29,4 ‰) będzie większe od aktualnego (20,61 ‰), zatem naprawienie szkody powinno nastąpić poprzez zapłatę jednorazowego odszkodowania. Dla obiektów dwukondygnacyjnych takich jak budynek mieszkalny i budynek gospodarczy graniczną wartością pochylenia jest 50 ‰. Przekroczenie w budynkach stanów granicznych nośności skutkować może awarią bądź katastrofą budowlaną. W chwili obecnej obiekty budowlane na nieruchomości spełniają stany graniczne użytkowości.

Koszty rozbiórki biegły oszacował w następujący sposób:

1. budynek mieszkalny 65.540,31 zł netto – 80.614,58 zł brutto
  2. budynek gospodarczy 38.298,53 zł netto – 47.107,19 zł brutto
  3. szambo 1.813,05 zł netto – 2.230,05 zł brutto
  4. nawierzchnia 12.703,38 zł netto – 15.625,16 zł brutto
- razem: 118.355,27 zł netto – 145.576,98 zł brutto.

(dowód: opinia biegłego sądowego w zakresie szkód górniczych w obiektach budowlanych R. B. k. 163 – 564, 596 – 600)

Powyższe okoliczności faktyczne Sąd ustalił w oparciu o wskazane wyżej dowody, w szczególności dokumenty urzędowe, które w ocenie Sądu były w pełni wiarygodne oraz dokumenty prywatne, które nie były kwestionowane przez strony, a których prawdziwość nie budziła wątpliwości. Sąd przeprowadził dowody z opinii biegłych z zakresu szkód górniczych i budownictwa Z. J. i R. B. celem ustalenia sposobu naprawienia szkody, wartości odtworzeniowej składników budowlanych, kosztów ich rozbiórki. Podstawą rozstrzygnięcia jest opinia biegłego sądowego R. B., gdyż poparta była oględzinami budynku, jest ona spójna, zrozumiała, stanowcza i weryfikowalna z uwagi na jasność zawartych w nich treści. Nie istniały też wątpliwości co do wiedzy, fachowości lub bezstronności biegłego. Wiedza i doświadczenie zawodowe opiniującego oraz stanowczy charakter opinii przekonują, że zasadnym było poczynienie ustaleń na podstawie tej opinii. Jedynie w zakresie stopnia naturalnego zużycia obiektów budowlanych, który w opinii został ustalony na rok wydania opinii (2018r.) wymagała ona korekty z przyczyn wskazanych w dalszej części uzasadnienia. Opinia biegłego sądowego Z. J. nie mogła stanowić podstawy dla rozstrzygnięcia Sądu, gdyż biegły nie przeanalizował sposobu naprawienia szkody pod kątem projektowanej eksploatacji górniczej i jej wpływu na obiekty budowlane, zwłaszcza budynek mieszkalny, którymi zabudowana jest nieruchomość powodów. Nadto biegły nie ustalił wartości odtworzeniowej obiektów budowlanych objętych pozwem.

Sąd zważył, co następuje:

W ustalonym stanie faktycznym powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 listopada 2013r. (III CZP 75/13, Biul. SN 2013/11/13 LEX nr 1396279), stwierdził, że do spraw o naprawienie szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego, w których zdarzenie wywołujące szkodę, jak i jej powstanie, miały miejsce przed dniem 1 stycznia 2012r. stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994r. – Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 ze zm. – dalej pr.g.g.; por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 lutego 2014r. V ACa 635/13 LEX nr 1437984 wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 stycznia 2014r. I ACa 635/13 LEX nr 1437968) W motywach powołanej uchwały Sąd Najwyższy stwierdził między innymi, że do podstawowych zasad międzyczasowego prawa prywatnego należy - wyrażona w art. 3 k.c. - zasada, że ustawa nie ma mocy wstecznej, chyba że to wynika z jej brzmienia lub celu. Jej przeciwieństwem jest zasada bezpośredniego działania nowej ustawy, a zatem stosowania jej do oceny skutków zdarzeń prawnych, które nastąpiły po jej wejściu w życie. Jeżeli w ustawie brak przepisów przejściowych, to stosunki prawne, do których znajduje ona zastosowanie należy określić przy uwzględnieniu przepisów prawa międzyczasowego, zawartych w art. XXVI do LXIII ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. - Przepisy wprowadzające kodeks cywilny (Dz. U. 1964 r. Nr 16 poz. 94 ze zm.; dalej: „przep. wprowadz.”), przypisując podstawowe znaczenie art. XXVI przep. wprowadz., z którego wynika, że do stosunków prawnych powstałych przed wejściem w życie kodeksu cywilnego stosuje się przepisy prawa dotychczasowego, z zastrzeżeniem wyjątków zastrzeżonych w dalszych przepisach przechodnich. W odniesieniu do stosunku prawnego zobowiązującego sprawcę czynu niedozwolonego do naprawienia szkody, w doktrynie wypracowana została reguła, wywodzona z art. XLIX § 1 przep. wprowadz., że nowa ustawa nie znajduje zastosowania przy ocenie pozytywnych i negatywnych skutków zdarzeń prawnych, które nastąpiły przed jej wejściem w życie. Wyrządzenie szkody czynem niedozwolonym pociąga za sobą powstanie stosunku zobowiązującego osobę odpowiedzialną do naprawienia szkody poszkodowanemu oraz decyduje o treści tego stosunku zobowiązaniowego.

Przepis prawny przewidujący, że określone zdarzenie powoduje powstanie stosunku zobowiązaniowego w istocie reguluje w całości skutki tego zdarzenia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ta reguła jest powszechnie przyjmowana. Z zasady nieretroakcji wynika również założenie, że w razie wątpliwości uznać należy, iż nowy przepis prawny nie ma mocy wstecznej. Wyjątki od stosowania zasady nieretroakcji mogą wynikać z brzmienia nowej ustawy albo jej celu. W świetle przepisów intertemporalnych prawa cywilnego nie ma podstaw do traktowania jako zasady prawa prywatnego stosowania „normy korzystniejszej”, bo rozdziłoby to pytanie, w relacji do którego z podmiotów stosunku prawnego tę cechę nowej regulacji prawnej należałoby stwierdzać, tak by nie pozostać w sprzeczności z zasadą ich równości. Z uwagi na to, że zasada *lex retro non agit* jest jednym z istotnych elementów państwa prawa, odstępstwo od niej może mieć miejsce z bardzo ważnych powodów i musi wynikać z samej treści nowych przepisów. Ustawa - Prawo geologiczne i górnicze z 2011r. (Dz. U. Nr 163, poz. 981 - dalej także ustawa z 2011 r.) weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012r. Ustawodawca nie przewidział w niej przepisów przejściowych, które by miały zastosowanie w stosunkach materialnoprawnych nią regulowanych. Takiego charakteru nie mają art. 216 ani art. 222 p.g.g. z 2011r. Pierwszy z nich odnosi się do kwestii proceduralnych związanych z likwidacją komisji do spraw szkód górniczych, w następstwie utraty mocy obowiązującej przez dekret z 6 maja 1953r. - Prawo górnicze, podobnie jak art. 150 ust. 3 p.g.g. z 1994r. Drugi, dotyczy szeregu postępowań administracyjnych, które odmiennie zostały uregulowane w ustawie z 2011r.

Szkody związane z eksploatacją górnictw występują na nieruchomościach powodów występują co najmniej od 2006r. o czym świadczą pomiary wychylenia budynku mieszkalnego w latach 2006 – 2008. Biegły sądowy R. B. podał, że:

1. pomiar geodezyjny budynku mieszkalnego z dnia 12.07.2006r. wskazał wypadkową wychylenia w kierunku południowo - zachodnim 29,68 ‰
2. pomiar geodezyjny budynku mieszkalnego z dnia 24.11.2014 r. wskazał wypadkową wychylenia w kierunku północno - zachodnim 18,18 ‰
3. pomiar geodezyjny budynku mieszkalnego z dnia 23.06.2016r. wskazał wypadkową wychylenia w kierunku północno - zachodnim 20,66 ‰
4. pomiar geodezyjny budynku mieszkalnego z dnia 23.03.2018r. wskazał wypadkową wychylenia w kierunku północno - zachodnim 20,61 ‰.

Niniejsze postępowanie sądowe jest następstwem postępowania przesądowego – ugodowego, prowadzonego od 2016r., jednakże dotyczy szkód górniczych, które na nieruchomościach powodów występowały przed tą datą, zatem zastosowanie w niniejszej sprawie będą miały przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku Prawo geologiczne i górnicze.

Przepis art. 92 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze stanowił, że do naprawienia szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego, o których mowa w art. 91 ust. 1 i 2 powołanej wyżej ustawy stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, o ile ustawa Prawo górnicze i geologiczne nie stanowi inaczej. Odpowiedzialność pozwanego przedsiębiorcy opierała się więc na art. 435 k.c., który to przepis stanowi, że prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności (§ 1).

Przepis art. 94 ust. 1 pr.g.g. stanowił, że naprawienie szkody powinno nastąpić przez przywrócenie stanu poprzedniego, zaś z ust. 2 powołanego wyżej przepisu wynikało, że przywrócenie stanu poprzedniego może nastąpić przez dostarczenie gruntów, obiektów budowlanych, urządzeń, lokali, wody lub innych dóbr tego samego rodzaju. Regulacja zawarta w art. 95 ust. 1 pr.g.g. stanowiła wyjątek od zasady wyrażonej w art. 94 ust. 1 tego prawa. Odstępstwo od restytucji naturalnej dopuszczane zostało tylko w dwóch wypadkach. Pierwszy z nich, określono jako brak możliwości przywrócenia stanu poprzedniego. Odstąpienie od restytucji naturalnej było także możliwe w przypadku, gdy koszty przywrócenia stanu poprzedniego rażąco przekraczałyby wysokość poniesionej szkody. Użycie w treści art. 95 ust. 1 pr.g.g. nieostrego zwrotu „rażąco” sprawiało, że ocena, czy przesłanka ta została

spełniona, wymagało każdorazowo uwzględnienia okoliczności konkretnego przypadku, przez porównanie ze sobą dwóch wartości: wielkości szkody oraz kosztów potencjalnej restytucji naturalnej. Tylko w przypadku, gdy druga z wymienionych wartości zdecydowanie i niewspółmiernie przekraczała pierwszą, można uznać, że spełniony został wymóg wynikający z treści art. 95 ust. 1 pr.g.g. i dopuszczalne było odstąpienie od restytucji naturalnej. Z uwagi na treść art. 94 i 95 cytowanej ustawy do roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej eksploatacją górnictwem nie ma zastosowania art. 363 § 1 k.c., zatem poszkodowany nie miał prawa do wyboru sposobu naprawienia szkody poprzez przywrócenie stanu poprzedniego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej. Roszczenie o zapłatę odszkodowania staje się bowiem możliwe dopiero jeśli spełnione zostaną negatywne przesłanki określone w art. 94 ust. 1 cytowanej ustawy, tj. jeśli przywrócenie stanu poprzedniego jest nie możliwe lub koszt przywrócenia jest rażąco wyższy od poniesionej szkody.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 stycznia 2014 r. (V CSK 103/13 Lex nr 1446454) wyraził tam pogląd, że to na sądzie orzekającym spoczywa obowiązek ustalenia sposobu naprawienia szkody górnictwem na podstawie art. 94 ust. 1 i 3 oraz art. 95 ust. 1 p.g.g. z 1994 r. To szczególne uregulowanie stanowi wyjątek od przewidzianej w art. 321 § 1 k.p.c. zasady wyrokowania jedynie co do przedmiotu, który był objęty żądaniem. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy wskazał, że konsekwencją szczególnego uregulowania sposobu naprawienia szkody górnictwem w art. 94 ust. 1 i 4 oraz art. 95 ust. 1 p.g.g. z 1994 r. jest przyjęcie, że poszkodowany ruchem zakładu górnictwem nie jest uprawniony do określenia w pozwie sposobu jej naprawienia, chyba że już wówczas byłoby to możliwe (np. całkowita utrata rzeczy). Jeżeli wówczas okaże się, że z przyczyn określonych w art. 95 ust. 1 p.g.g., nie może być przywrócony stan poprzedni, a naprawienie szkody wymaga zapłaty odszkodowania, można mówić o powstaniu roszczenia o świadczenie pieniężne. Z tego względu określenie przez powoda wysokości należnego odszkodowania, jako wartości przedmiotu sporu, stanowi o domaganiu się jej zasądzenia (odszkodowania pieniężnego), na wypadek, gdyby w wyniku postępowania okazało się, że naprawienie szkody nie będzie polegało na przywróceniu stanu poprzedniego. Wskazanie tej kwoty nie jest również wezwaniem zobowiązanego do zapłaty odszkodowania. Relacja pomiędzy restytucją naturalną a zapłatą odszkodowania ma charakter sekwencyjny; roszczenie o zapłatę powstaje dopiero wówczas, gdy przywrócenie stanu poprzedniego jest niemożliwe lub rażąco nadmierne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2012 r., V CSK 379/11, niepubl.; postanowienia: z dnia 10 lutego 2010 r., V CZ 69/09, OSNC 2010, Nr 9, poz. 128; z dnia 27 marca 2013 r., V CZ 100/12, niepubl.). Oznacza to, że zgłoszenie przez poszkodowanego żądania zapłaty odszkodowania nie było wiążące dla sądu, który jest zobowiązany do ustalenia, czy naprawienie szkody przez przywrócenie stanu poprzedniego byłoby możliwe, a w przypadku odpowiedzi twierdzącej, dokonanie wyboru metody przywrócenia. Ze względu na pozbawienie poszkodowanego prawa wyboru sposobu naprawienia szkody wyrządzonej ruchem zakładu górnictwem (art. 94 ust. 1 i 3 oraz art. 95 ust. 1 p.g.g.) sąd nie jest związany żądaniem zapłaty odszkodowania, a spoczywa na nim obowiązek ustalenia sposobu, zgodnie z kolejnością wynikającą z tych przepisów. To szczególne uregulowanie stanowi wyjątek od przewidzianej w art. 321 § 1 k.p.c. zasady wyrokowania jedynie co do przedmiotu, który był objęty żądaniem. Stanowisko poszkodowanego, kwestionujące przyjęcie sposobu określonego w art. 94 ust. 1 p.g.g. i domagające się zasądzenia odszkodowania, nie może prowadzić do oddalenia powództwa, jeśli wyrządzenie szkody było niewątpliwe i możliwe było przywrócenie stanu poprzedniego.

W przypadku usuwania skutków wychylenia budynku od pionu Główny Instytut Górnictwa w K. podaje stopnie uciążliwości z uwagi na trwałe wychylenie (T) oraz niezbędne prace naprawcze. Z uwagi na uciążliwość użytkowania wychylonych budynków na terenach górnictwem ustalono następujące uciążliwości:

1. T równe lub mniejsze niż 10 mm/m – wychylenie o nieodczuwalnej uciążliwości – nie występuje potrzeba wykonania prac naprawczych,
2. T większe niż 10 mm/m i mniejsze lub równe niż 15 mm/m – wychylenie o małej uciążliwości – może wystąpić potrzeba wykonania prac naprawczych mających na celu zmniejszenie uciążliwości użytkowania budynku, przy czym prace te polegają na poziomowaniu podłóg, przywracaniu właściwych spadków posadzek, tarasów i rynien oraz wyregulowaniu stolarki,

3. T większe niż 15 mm/m i mniejsze lub równe 20 mm/m – wychylenie o średniej uciążliwości – możliwa jest naprawa według zaleceń dla budynków o małej uciążliwości lub rektyfikacja,
4. T większe niż 20 mm/m i mniejsze lub równe 25 mm/m – wychylenie o dużej uciążliwości - możliwa jest naprawa według zaleceń dla budynków o średniej uciążliwości, jednakże preferuje się rektyfikację budynków,
5. T większe niż 25 mm/m – wychylenie niedopuszczalne – niezbędna jest rektyfikacja budynku.

Przywrócenie stanu poprzedniego obiektów budowlanych, którymi jest zabudowana nieruchomość będąca własnością powodów jest technicznie możliwe, ale nie jest ekonomicznie uzasadnione, gdyż z uwagi na dalszą eksploatację górniczą wychylenie prognozowane budynku mieszkalnego (29,4 ‰) będzie większe od aktualnego (20,61 ‰), zatem naprawienie szkody powinno nastąpić poprzez zapłatę jednorazowego odszkodowania. Dla obiektów dwukondygnacyjnych takich jak budynek mieszkalny i budynek gospodarczy graniczną wartością pochylenia jest 50 ‰. Przekroczenie w budynkach stanów granicznych nośności skutkować może awarią bądź katastrofą budowlaną. W chwili obecnej obiekty budowlane na nieruchomości spełniają stany graniczne użytkowości. Sposób naprawienia szkody był w zasadzie bezsporny pomiędzy stronami. Z tych też przyczyn Sąd oparł swe rozstrzygnięcie na opinii biegłego sądowego R. B..

W związku z faktem, iż w niniejszej sprawie zaistniały przesłanki odstąpienia od restytucji naturalnej, a szkoda powstała na rzeczach używanych zasadne było zasądzenie odszkodowania w wysokości odpowiadającej aktualnej wartości odtworzeniowej budynku mieszkalnego i pozostałych obiektów będących własnością powodów pomniejszonej o stopień ich naturalnego zużycia.

Zobowiązanie sprawcy szkody do naprawienia wyrządzonej szkody powstaje i staje się wymagalne z chwilą jej wyrządzenia. Ogólnie ujęte zobowiązanie do naprawienia szkody jest więc ze swej istoty zobowiązaniem niepieniężnym. Przekształca się w zobowiązanie pieniężne dopiero z chwilą wyboru przez poszkodowanego formy naprawienia szkody poprzez zapłatę odszkodowania (art. 361 § 1 k.c.) względnie w sprawach o naprawie szkód górniczych opartych o przepisy prawa górniczego i geologicznego z 1994r. po ustaleniu, że przywrócenie stanu poprzedniego jest niemożliwe lub gdy koszty przywrócenia stanu poprzedniego rażąco przekraczałyby wysokość poniesionej szkody. Jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu to zgodnie z art. 363 § 2 k.c., wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili. Odszkodowanie powinno odpowiadać rzeczywistej wartości pieniężnej uszkodzonego budynku mieszkalnego i innych zabudowań co wymaga uwzględnienia ich stanu z chwili wyrządzenia szkody, natomiast należy je obliczyć według cen z dnia ustalenia odszkodowania. Odszkodowanie powinno w zasadzie ściśle odpowiadać wysokości szkody; nie powinno być niższe od wysokości szkody, tak że nie rekompensuje całej szkody, ale nie powinno być od niej wyższe i stanowić źródła bezpodstawnego wzbogacenia poszkodowanego. Z tych też względów stopień naturalnego zużycia budynku mieszkalnego i pozostałych obiektów ustalono na 2016r., tj. datę złożenia wniosku o naprawienie szkody jako najpóźniejszy moment, w którym znany był już zakres istniejących szkód.

Stopień naturalnego zużycia:

1. budynek mieszkalny – 21,7 %

wartość odtworzeniowa netto 352.073,13 zł, brutto 399.732,98 zł

2. budynek gospodarczy – 46,4 %

wartość odtworzeniowa netto 97.949,43 zł, brutto 136.098,80 zł

3. szambo – 50 %

wartość odtworzeniowa netto 4.761,17 zł, brutto 5.856,24 zł

4. nawierzchnia – 13,3 %

wartość odtworzeniowa netto 30.997,30 zł, brutto 38.126,68 zł.

Łącznie wartość odtworzeniowa obiektów wynosi 579.814,70 zł brutto.

Powodowie domagali się także zasądzenia kosztów rozbiórki budynku mieszkalnego, budynku gospodarczego, szamba.

W uchwale z dnia 12 maja 2004r., III CZP 20/04 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że naprawienie szkody górniczej przez zapłatę sumy pieniężnej na podstawie art. 95 ust. 1 prawa geologicznego i górniczego ma charakter ekwiwalentny i zarazem kompensacyjny, zatem powodowie, oprócz żądania zapłaty odszkodowania za obiekty budowlane mogą skutecznie domagać się odszkodowania równego kosztom rozbiórki uszkodzonych szkoda górniczą obiektów, a odszkodowanie winno odzwierciedlać w pełni nakłady jakie należy ponieść aby w zgodzie z przepisami prawa budowlanego rozebrać obiekty budowlane oraz utylizować gruz i uporządkować teren. Rozbiórka jest konsekwencją uszkodzenia obiektów wskutek ruchu zakładu górniczego pozwanej, a więc koszt tej rozbiórki wchodzi w zakres należnego powodom odszkodowania. Skoro obiekty budowlane z uwagi na ich zły stan techniczny nie nadają się do remontu i nie można z nich korzystać zgodnie z ich przeznaczeniem to nie może budzić wątpliwości, że zachodzi konieczność ich rozbiórki. Zatem roszczenie powodów znajduje podstawę w treści art. 95 ust. 1 prawa geologicznego i górniczego. Na takim też stanowisku stanął Sąd Apelacyjny w Katowicach w uzasadnieniu wyroku z dnia 12 grudnia 2006r., sygn. akt I ACa 1106/06, gdzie przyjęto, że stosownie do uregulowań z art. 94 i 95 prawa geologicznego i górniczego, właścicielowi w związku z koniecznością rozbiórki uszkodzonego budynku przysługuje roszczenie odszkodowawcze w wysokości poniesionych lub przewidywanych kosztów jego rozbiórki.

Biegły sądowy R. B. ustalił koszty robót rozbiórkowych według cen z II kwartału 2018r. na kwotę 145.576,98 zł brutto. Ustalając wysokość brutto tych kosztów biegły w sposób prawidłowy zastosował 23 % stawkę VAT-u. Do prac rozbiórkowych obiektu mieszkalnego nie ma i nie miała zastosowania obniżona stawka podatku od towarów i usług, z wyjątkiem przypadków, gdy prace te stanowią konieczny element przebudowy takiego obiektu (art. 41 ust. 12 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług; Dz. U. Nr 54, poz. 535 ze zm. i § 7 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2010r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług; Dz. U. Nr 246, poz. 1649 ze zm.). Rozbiórka budynku to nic innego jak jego likwidacja, a tego rodzaju usługa nie jest objęta niższą stawką VAT. (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 sierpnia 2013r. I (...) Lex nr 1375987).

Zatem jednorazowe odszkodowanie wynosi 725.319,68 zł, z czego na rzecz:

- powódki I. N. (4/6 części) przypada kwota 483.594,45 zł

- powodów A. N. (1) i A. N. (2) (po 1/6) po 120.898,61 zł (w piśmie z dnia 05 marca 2019r. k. 627 sprecyzowano żądanie po 120.886,61 zł).

O ustawowych odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 27 marca 2013r. V CZ 100/12 (Lex nr 1341710) poszkodowany wskutek szkody górniczej - na gruncie ustawy z 1994r. – nie był uprawniony do określania w pozwie o naprawienie szkody, jaki wybiera sposób tego naprawienia. Wybór właściwego sposobu naprawienia szkody następował dopiero po przeprowadzeniu przez sąd postępowania dowodowego i wydaniu orzeczenia. Dopiero zatem wtedy, gdy okaże się w toku postępowania sądowego, że z przyczyn, o których mowa w art. 95 tejże ustawy, nie może być przywrócony stan poprzedni, a naprawienie szkody wymaga zapłacenia odszkodowania pieniężnego, można mówić o powstaniu roszczenia o świadczenie pieniężne. Określenie przez powoda wysokości należnego mu odszkodowania stanowi żądanie jego zapłaty, aktualizujące się w przypadku, gdy w wyniku postępowania okaże się, że naprawienie szkody nie będzie

polegało na przywróceniu do stanu poprzedniego. Szeroko problem ten omówiono w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2012r., V CSK 379/11 (Lex nr 1223734). Jako zasadę ogólną wskazano, że jeżeli poszkodowany wybierze odszkodowanie pieniężne i wezwie zobowiązanego do jego zapłaty, to od źródła zobowiązania będzie zależeć, od kiedy zobowiązanie takie jest wymagalne. W przypadku szkód, które są wyrządzone czynem niedozwolonym, a więc z istoty swojej nie wynikają z zobowiązań terminowych dłużnika, odpowiedzialność odszkodowawcza powstaje z chwilą samego zdarzenia wyrządzającego szkodę. Zatem ta chwila, a w każdym razie wezwanie przez poszkodowanego osoby odpowiedzialnej do zapłaty odszkodowania w określonej wysokości stanowi o wymagalności roszczenia, o której jest mowa w art. 455 k.c. w wypadku zobowiązań bezterminowych. Jeżeli tak, to wymagalność roszczenia pieniężnego jest podstawą żądania odsetek za czas opóźnienia, gdy po stronie dłużnika nastąpi opóźnienie ze spełnieniem świadczenia (art. 481 § 1 k.c.). Wniesienie pozwu przez poszkodowanego i doręczenie jego odpisu osobie zobowiązanej sprawia, że od tej chwili zobowiązany z tytułu szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia odszkodowawczego, jeżeli go niezwłocznie nie spełni. Poszkodowany może zatem wnosić wraz z roszczeniem o zapłatę żądanej kwoty odszkodowania także należnych odsetek od dnia doręczenia zobowiązanemu odpisu pozwu, jako chwili w której dowiedział się on o roszczeniu i od której stało się ono wymagalne. Sąd Najwyższy podkreślił jednak, że poszkodowany wskutek szkody górniczej nie jest uprawniony do określania w pozwie o naprawienie szkody, jaki wybiera sposób tego naprawienia. Określenie przez powoda wysokości żądanego odszkodowania, jako wartości przedmiotu sporu stanowi więc o domaganiu się zapłacenia takiej kwoty odszkodowania pieniężnego przez zobowiązanego, odpowiadającego wysokości poniesionej szkody tylko w wypadku, gdyby w wyniku postępowania okazało się, że naprawienie szkody nie będzie polegało na przywróceniu do stanu poprzedniego. Wskazanie tej kwoty nie jest również wezwaniem zobowiązanego do zapłaty odszkodowania pieniężnego, które stanowiłoby o wymagalności roszczenia, a zatem i o uprawnieniu do domagania się od tej chwili odsetek za opóźnienie, gdyby zobowiązany żądanego świadczenia pieniężnego nie spełnił. Dopiero wtedy, gdy okaże się w toku postępowania sądowego, że z przyczyn, o których mowa w art. 95 ustawy z 1994 r. nie może być przywrócony stan poprzedni, tylko naprawienie szkody wymaga zapłacenia odszkodowania pieniężnego, można mówić o powstaniu roszczenia o świadczenie pieniężne. Od tej chwili możliwe jest też obliczanie odsetek za opóźnienie w spełnieniu tego świadczenia przez zobowiązanego. Należy wobec powyższego stwierdzić, że w typowej sprawie dotyczącej szkód górniczych, rozpoznawanej na gruncie przepisów ustawy z 1994r., zasadą jest orzekanie o roszczeniu odsetkowym od dnia wyrokowania, gdyż dopiero wówczas okazuje się, że przywrócenie stanu poprzedniego jest niemożliwe lub nadmiernie kosztowne. W niniejszej sprawie strona powodowa rozszerzając żądanie pozwu wniosła o zasądzenie ustawowych odsetek za opóźnienie od dnia w części zgłoszonego żądania od dnia 08 grudnia 2016r., zaś od rozszerzonego żądania pozwu od dnia wydania wyroku. Wysokość odszkodowania w opinii biegłego sądowego R. B. została obliczona na podstawie cen z II kwartału 2018r., nadto wysokość dochodzonego odszkodowania została ostatecznie sprecyzowana przez stronę powodową w piśmie procesowym z dnia 03 grudnia 2018r. doręczonym pełnomocnikowi pozwanej na rozprawie w dniu 4 grudnia 2018r. Odpis opinii biegłego sądowego R. B., w której ostatecznie wskazano właściwy sposób naprawienia szkody, ustalono wysokość odszkodowania wraz z kosztami rozbiórki obiektów według cen z II kwartału 2018r. doręczono stronie pozwanej w dniu 19 czerwca 2018r. (k. 579), zatem ustawowe odsetki za opóźnienie zasądzono w części pierwotnie zgłoszonego żądania od tego dnia, w części rozszerzonego żądania pozwu od dnia wydania wyroku, tj. 19 marca 2019r., zaś w pozostałym zakresie powództwo oddalono.

Pozwana wnosząc o oddalenie powództwa podniosła, że wniosek o naprawienie szkody złożyła jedynie powódka I. N.. Przepis art. 209 k.c. stanowi, że każdy ze współwłaścicieli może wykonywać wszelkie czynności i dochodzić wszelkich roszczeń, które zmierzają do zachowania wspólnego prawa. Funkcją czynności zachowawczych z art. 209 k.c. jest ochrona wspólnego prawa do przedmiotu współwłasności. Ocena dochodzenia roszczeń odszkodowawczych jako czynności zachowawczych wymaga zawsze odniesienia do źródła roszczenia i jego związku z prawem współwłasności. Istotne jest, czy określona wierzytelność odszkodowawcza ma źródło w rzeczy wspólnej i stanowi składnik pewnej gospodarczej całości oraz czy zmierza do restytucji przedmiotu współwłasności (por. wyrok Sądu Najwyższego z 10 lutego 2017 r., V CSK 270/16, Lex nr 2329479). Dochodzenie odszkodowania wynikającego z uszkodzenia rzeczy wspólnej lub zniszczenia jej części składowych, jako zmierzające do restytucji przedmiotu współwłasności jest

czynnością zmierzającymi do zachowania wspólnego prawa, istotnie związanymi z przedmiotem współwłasności. Z tego względu Sąd uznał, że został w sposób prawidłowy wyczerpany tryb przedsądowy ugody.

Strona pozwana wносиła także aby nie obciążać jej kosztami procesu, gdyż nie dała powodu do wytoczenia powództwa. Sąd nie znalazł podstaw do orzeczenia o kosztach procesu na podstawie art. 101 k.p.c. Artykuł 101 k.p.c. statuuje zasadę zawinienia będącą wyjątkiem od reguły odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 k.p.c.) i łączy jej realizację ze spełnieniem uprzednio i kumulatywnie przez stronę pozwaną wskazanych w omawianym przepisie obu przesłanek. W świetle doktryny i orzecznictwa pozwany nie daje powodu do wytoczenia powództwa, jeżeli jego stosunek wobec roszczenia powoda, oceniony zgodnie z doświadczeniem życiowym, usprawiedliwia wniosek, że powód uzyskałby zaspokojenie swojego roszczenia bez wytoczenia powództwa. Taka ocena sądu może być dokonana wyłącznie wtedy, gdy pozwany mógł określić swoją postawę w stosunku do zgłaszanego roszczenia (zob. orzeczenie SN z dnia 13 kwietnia 1961 r., IV CZ 23/61, OSNC 1962, nr 3, poz. 100; postanowienie SN z dnia 19 października 1961 r., II CZ 11/61, OSNPG 1962, nr 1–6, poz. 6; postanowienie SN z dnia 22 lutego 1968 r., I CZ 115/67, OSNC 1968, nr 11, poz. 194). Uważa się, że uznanie żądania pozwu w sposób wyraźny i niebudzący wątpliwości musi nastąpić przy pierwszej czynności procesowej pozwanego po doręczeniu mu odpisu pozwu. Z reguły taką czynnością jest odpowiedź na pozew lub wobec jej braku – oświadczenie ustne pozwanego złożone na pierwszym posiedzeniu sądowym. Przyjmuje się, że w razie zmiany powództwa lub zaistnienia w toku postępowania wymagalności dochodzonego roszczenia pierwszą czynnością należy liczyć od momentu nastąpienia tych zdarzeń (por. orzeczenie SN z dnia 3 kwietnia 1959 r., 2 CZ 40/59, NP 1960, nr 1, s. 136). Należy się raczej przychylić do poglądu wyrażanego w literaturze, że nie można jednak uzależniać zastosowania art. 101 k.p.c. od natychmiastowego spełnienia przez pozwanego roszczenia na rzecz powoda, gdyż takiego obowiązku komentowany przepis na stronę pozwaną nie nakłada; wystarczy uznanie żądania powództwa bez konieczności jednoczesnego spełnienia lub zaoferowania żadanego świadczenia. Artykuł 101 k.p.c. znajduje zastosowanie także wówczas, gdy przy pierwszej czynności procesowej pozwany uznał powództwo tylko w części, jeżeli wyłącznie ta część została następnie uwzględniona orzeczeniem sądu. Powyższe sytuacje nie miały miejsca w rozpoznawanej sprawie, gdyż pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o jego oddalenie.

Współuczestnictwo powodów miało charakter współuczestnictwa materialnego. W uchwale z dnia 30 stycznia 2007 r., III CZP 130/06 (OSNC 2008/1/1) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że wygrywającym proces współuczestnikom, o których mowa w art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c., reprezentowanym przez tego samego radcę prawnego, sąd przyznaje zwrot kosztów w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu jednego pełnomocnika.

Na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c. Sąd zasądził od pozwanej jako strony przegrywającej proces na rzecz powodów po 3.600,00 zł, łącznie 10.800,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, które obejmują wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego radcą prawnym zgodnie z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018.265 j.t.)

Zgodnie z art. 96 ust. pkt 12 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz. U. 2018.300 j.t. ze zmianami) strona dochodząca naprawienia szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego, nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych. Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 83 i 113 ust. 1 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych - kosztami sądowymi obejmującymi opłatę sądową w kwocie 36.266,00 zł oraz wydatkami na opinie biegłych sądowych w kwocie 12.848,41 zł - Sąd obciążył pozwaną - jako stronę przegrywającą sprawę.

R., dnia 12 kwietnia 2019r.

SSO Katarzyna Banko